

РІШЕННЯ

Антикризового штабу стійкості економіки
в умовах воєнного стану

Організація виконання Рішення спільного засідання національної академії наук України та УСПП: питання формування стратегії промислового відновлення

м.Київ

15.07.2026 р.

За участю представників центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, Національної академії наук України, а також структурованих об'єднань та організацій промисловців, підприємців, роботодавців, профспілок, об'єднаних територіальних громад проведено засідання Антикризового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану (АШ) на тему: **«Організація виконання Рішення спільного засідання Національної академії наук України та УСПП: питання формування стратегії промислового відновлення».**

За підсумками спільного засідання Президії Національної академії наук України та УСПП (24.06.2026 р.), проведеного на виконання рішення АШ, як пріоритетне завдання бізнесу та науки відзначено підготовку цілісної, науково обґрунтованої стратегії промислового відновлення (модернізації) України.

Під час засідання АШ основну увагу було приділено питанню формування сучасної державної промислової політики, аналізу стану промислового виробництва в Україні в умовах значної ескалації ударів російського агресора по об'єктах промислового комплексу.

За оцінкою Міністерства економіки, у січні-травні 2026 року реальний ВВП не зріс. Україна перетворилася на економіку споживання імпорту, що фінансується коштом західних партнерів. Згідно з даними статистики Державної митної служби, протягом січня-червня 2026 року в Україну імпортували товарів на суму \$49,3 млрд, а експортували – на \$21 млрд.

Майже 80% структури експорту - сировина та матеріали, частка високотехнологічного експорту - лише близько 3%.

За час війни стійкість економіки забезпечується головним чином завдяки допомогі міжнародних партнерів, а не внутрішнього виробництва, що є структурною ознакою триваючої деіндустріалізації та поглиблення регіональних диспропорцій.

Йдеться про процеси, що відбуваються без структурних змін у напрямку забезпечення індустріально-інноваційного розвитку промислового комплексу, у відсутності техніко-економічного супроводження, необхідного наукового прогнозування та моніторингу наслідків прийнятих рішень, що обумовлює консервацію вразливої моделі економіки з високим рівнем

залежності від одного ринку збуту (ЄС), низькою диверсифікацією, недостатньою глибиною переробки природних ресурсів та продукції АПК.

За січень-травень 2026р. обсяги виробництва у промисловості може не змінилися – мінус 0,2% до відповідного періоду попереднього року. Водночас у травні промислова інфляція надалі зросла - до 45,2% до відповідного місяця попереднього року.

За експертними оцінками, у цивільних галузях упродовж 2025–2026 років кількість зайнятих скоротилася приблизно на 670 тисяч осіб. За оцінками уряду, середня тривалість життя чоловіків в Україні скоротилася з 65,2 років до війни до 57,3 років у 2024 році.

У цих умовах Уряд п'ятий рік війни працює без узгодженої з парламентом програми дій, на основі застарілої Стратегії національної безпеки довоєнного часу. Урядом практично не розробляються, не застосовуються з належним рівнем наукового, аналітичного супроводження та опрацювання прогнозу та віддалену перспективу необхідні стратегічні, програмно-цільові механізми вирішення складних завдань подолання наслідків війни та розвитку економіки.

Учасники засідання Антикризисового штабу за підсумками обговорення констатують, що наведені вище проблеми неодноразово пропонувалися для розгляду центральних органів державної влади у попередніх рішеннях АШ.

Позитивно оцінюючі об'єднання зусиль Національної академії наук України та УСПП щодо підвищення рівня спільних дій науки та бізнесу у частині формування науково обґрунтованої стратегії промислового відновлення України, учасники засідання АШ пропонують:

1. З метою змістовного наповнення **Стратегії промислового розвитку** спрямувати Координаційній робочій групі, створеній на виконання Спільного рішення НАН України та УСПП, пропозиції щодо посилення внутрішньої промислової спроможності України, розвитку виробництв із високою доданою вартістю, диверсифікації промислового виробництва та експорту тощо та залучення для спільної роботи галузевих експертів, представників профільних науково-дослідницьких установ.

2. У зв'язку з тим, що впровадження систем обліку викидів та кліматичної модернізації виробництва (вуглецевий податок) у рамках європейської політики **СВАМ** та обмеження обсягів в межах тарифних квот на низку товарних категорій українського експорту в умовах війни та пов'язаних з цим руйнівних наслідків для економічної та промислової інфраструктури, значно погіршують сальдо у зовнішній торгівлі, за участю галузевих об'єднань та профільних науковців НАН України підготувати додаткові пропозиції для розгляду європейськими інституціями щодо **СВАМ**

та оцінки наслідків для базових галузей промисловості, насамперед ГМК, рішень ЄС щодо посилення режиму тарифних квот у поточному році.

3. У рамках підготовки Стратегії промислового виробництва України на період до 2030 року та операційного плану заходів з її реалізації, що розробляються Мінекономіки відповідно до Плану пріоритетних дій Уряду на 2026 рік (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 березня 2026 р. № 306-р), ініціювати здійснення Урядом аудиту у розрізі оцінки спроможностей галузей промисловості задовольнити потреби повоєнного відновлення, фінансового забезпечення промислової модернізації та практичного впровадження наукових розробок у виробництво із залученням галузевих об'єднань, профільних наукових установ КАН України та галузевої науки.

4. Кабінету Міністрів України

4.1 Зважаючи на безпрецедентне зростання обсягів негативного зовнішньоторговельного сальдо, збільшення ризиків для утримання фінансової спроможності та подолання проблеми структурного дефіциту платіжного балансу, у взаємодії з галузевими об'єднаннями, профільними установами НАН України розробити системні заходи для протидії зазначеним негативним тенденціям з метою розвитку внутрішнього ринку, підтримки виробництв, здатних конкурувати на європейському ринку тощо.

4.2 З метою забезпечення спрямованості монетарної, в тому числі грошово-кредитної політики держави на покращення економічної стійкості та ресурсної самодостатності України *(рівень кредитування економіки України оцінюється на рівні до 14-15% ВВП, що найнижчим показником серед країн Європи)*, у взаємодії з НБУ розробити комплексні дії з покращення умов доступу до кредитних ресурсів, зокрема для підприємств у сфері ОПК *(УСПП, АШ неодноразово зверталися з пропозиціями розглянути механізми на основі світового досвіду, які центральні банки застосовують у надзвичайних умовах для збереження виробництва та зайнятості, а саме цільове рефінансування, інструменти спрямованого кредитування, портфельні гарантії, спрощення доступу до оборотного капіталу для критично важливих галузей (№02-1-318 від 03.10.2025, №02-1-405 від 05.12.2025))*.

4.3 З урахуванням високих темпів зростання промислової інфляції вжити заходів щодо здійснення фахової державної експертизи складових зростання ціни на промислові товари, тарифної політики з метою опрацювання заходів з метою зниження негативного впливу цього макроекономічного показника на розвиток промислового виробництва та внутрішнього ринку.

4.4 З метою удосконалення управління санкційними активами, підтримання активної економічної діяльності промислових підприємств на основі оцінки ефективності реалізації заходів, передбачених Постановою

КМУ від 21.01.2026 №75 «Деякі питання реалізації активів, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування санкцій» та інших пропозицій, наданих на розгляд Уряду у листі НІСД від 12.06.25 №293/422 (доручення Прем'єр-міністра України №19112/1/1-25 від 26.06.2025) вжити заходів для ефективного використання зазначених активів та продовження профільної виробничої діяльності.

4.5 З метою активізації внутрішніх резервів ринку праці, з огляду на зростання дефіциту кваліфікованих робітників, фахівців на виробництвах стратегічних галузей промисловості вжити заходів:

- із забезпечення моніторингу та контролю та виконання **Стратегії демографічного розвитку** на період до 2040 року, зокрема проєктів зі збереження та розвитку людського потенціалу, фізичної психо-соціальної реабілітації та адаптації ветеранів, збалансованої міграційної політики тощо
- з оцінки стану реалізації плану заходів з реалізації у 2026-2028 роках **Стратегії зайнятості населення України** на період до 2030 року за участю сторін соціального діалогу та інститутів громадянського суспільства, з акцентом на вивчення результативності розширення пропозиції на ринку через залучення внутрішнього працересурсного потенціалу, зокрема внутрішньо переміщених осіб, ветеранів і ветеранок, молоді та осіб віком 55+ тощо.
- подальшого удосконалення державної політики у сфері мобілізації та бронювання.

Президент УСПП,
Співголова Національної тристоронньої
соціально-економічної ради

А.К.Кінах